

תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח-1988

תוכן ענינים

Go	פרק א':הוראות כלליות	
Go	הגדרות	סעיף 1
Go	מינוי מנהל עבודה	סעיף 2
Go	כישוריו של מנהל עבודה	סעיף 3
Go	פסילת מנהל עבודה	סעיף 4
Go	אחריות מנהל עבודה	סעיף 5
Go	קבלן ראשי וקבלני משנה	סעיף 6
Go	הצגת שלט	סעיף 7
Go	פרק ב':משטחי עבודה ומדרכות מעבר	
Go	הכשרת משטח עבודה ומדרכת מעבר	סעיף 8
Go	גידור	סעיף 9
Go	אזן יד, אזן תיכון ולוחות רגליים	סעיף 10
Go	החזקת אזן יד, אזן תיכון ולוחות רגליים	סעיף 11
Go	אמצעי גידור מיוחדים	סעיף 11א
Go	גישה למשטחי עבודה	סעיף 12
Go	רצפה וסמוכות למדרכת מעבר	סעיף 13
Go	שיפוע מדרכת המעבר	סעיף 14
Go	הרחקת מכשולים	סעיף 15
Go	פרק ג':פיגומים	
Go	סימן א' – כללי	
Go	חובה להתקין פיגום	סעיף 16
Go	השגחת בונה מקצועי לפיגומים	סעיף 17
Go	פיגום מיוחד	סעיף 17א
Go	חמרים לפיגום	סעיף 18
Go	בדיקת חמרים ואחסנתם	סעיף 19
Go	בדיקת פיגום	סעיף 20
Go	מבנה הפיגום	סעיף 21
Go	פיגום פסול	סעיף 22
Go	שינויים בפיגום	סעיף 22א
Go	פירוק הפיגום	סעיף 23
Go	מיתקני הרמה על פיגומים	סעיף 24
Go	החזקת חמרים	סעיף 25
Go	רצפת פיגום	סעיף 26
Go	רוחב רצפת פיגום	סעיף 27
Go	רצפת פיגום בפינה	סעיף 28
Go	חומר לרצפה	סעיף 29
Go	התקנת משטחי רצפה	סעיף 30

Go	סעיף 31	רווח בין פיגום לקיר
Go	סעיף 32	שימוש בפיגום סולמות
Go	סעיף 33	סולמות בין דיוטות הפיגום
Go		סימן ב' – פיגום זקפים
Go	סעיף 34	פיגום זקפים
Go	סעיף 35	ביסוס פיגום זקפים
Go	סעיף 36	אדני פיגום זקפים
Go	סעיף 37	
Go	סעיף 38	גובה רצפת פיגום
Go	סעיף 39	רצפת פיגום זקפים בפינה
Go	סעיף 40	זקפי פיגום
Go	סעיף 41	אזני פיגום
Go	סעיף 42	סמוכות רוחב
Go	סעיף 43	חיזוק פיגום זקפים
Go	סעיף 44	חיבור לבנין או לגוף יציב אחר
Go		סימן ג' – פיגום ממוכן
Go	סעיף 45	רישום דגם
Go	סעיף 46	התנאים לרישום דגם ישראלי
Go	סעיף 47	התנאים לרישום דגם לא ישראלי
Go	סעיף 48	בקשה לרישום דגם
Go	סעיף 49	רישום מחדש לאחר שינוי במבנה
Go	סעיף 50	בדיקת פיגום ממוכן
Go	סעיף 51	תסקיר על הבדיקה
Go	סעיף 52	איסור שימוש לאחר גילוי פגם
Go	סעיף 53	העתקת פיגום ממוכן בתוך האתר
Go		סימן ד' – פיגום עצמאי
Go	סעיף 54	פיגום עצמאי
Go	סעיף 55	פיגום עצמאי נייד
Go	סעיף 56	העברת פיגום עצמאי נייד
Go	סעיף 57	פיגום עצמאי נייד-ממוכן
Go		סימן ה' – פיגום תלוי
Go	סעיף 58	פיגום תלוי עם כננת ידנית
Go	סעיף 59	שלוחות פיגום תלוי עם כננת
Go	סעיף 60	כבלי פיגום תלוי עם כננת
Go	סעיף 61	מניעת היתקלות פיגום תלוי עם כננת
Go	סעיף 62	רצפת פיגום עם כננת ידנית
Go	סעיף 63	שלוחות פיגום תלוי ללא כננת
Go	סעיף 64	אמצעי תליה לפיגום תלוי ללא כננת
Go	סעיף 65	רצפת פיגום תלוי ללא כננת

Go	סימן ו' – פיגומים אחרים	
Go	פיגום שלוח	סעיף 66
Go	פיגום זיזי	סעיף 67
Go	פיגום זיזי מיוחד	סעיף 68
Go	תנאים לשימוש בפיגום כסא	סעיף 69
Go	פיגום חמורי	סעיף 70
Go	פיגום בתנאים מיוחדים	סעיף 71
Go	פרק ד': סולמות	
Go	חומר לסולם	סעיף 72
Go	גובה סולם	סעיף 73
Go	העמדת סולם נייד	סעיף 74
Go	סולם כאמצעי קשר בין קומות	סעיף 75
Go	חיזוק סולם עץ	סעיף 76
Go	זקפי סולם	סעיף 77
Go	שלבי סולם	סעיף 78
Go	פרק ה': פתחים	
Go	גידור פתחים	סעיף 79
Go	גידור חלל בקיר	סעיף 80
Go	קיום גידור	סעיף 81
Go	פרק ו': טפסות	
Go	מבנה וקיום	סעיף 82
Go	חמרים לטפסות	סעיף 83
Go	בדיקה	סעיף 84
Go	תכנון	סעיף 85
Go	טפסות פסולות	סעיף 86
Go	התשתית לתומכות	סעיף 87
Go	אופן העמדת התומכות	סעיף 88
Go	תומכות לטפסות אפקיות	סעיף 89
Go	תומכות מעץ	סעיף 90
Go	תומכות מתכת	סעיף 91
Go	מרחקים בין רכיבי הטפסות	סעיף 92
Go	קשירת תומכות	סעיף 93
Go	פירוק מערכת הטפסות	סעיף 94
Go	חוזק טפסה מתועשת	סעיף 95
Go	התקני תליה לטפסות	סעיף 96
Go	הרכבת טפסה מתועשת	סעיף 97
Go	הרמת טפסה מתועשת במזג אוויר מסוכן	סעיף 98
Go	פיגום זיזי טפסה מתועשת	סעיף 99
Go	טפסה בתנאים מיוחדים	סעיף 99א

Go	פרק ז': בניה טרומית	
Go	חוזק רכיב	סעיף 100
Go	התקני תליה	סעיף 101
Go	פריקה ואיחסון	סעיף 102
Go	הרכבת רכיבים טרומיים	סעיף 103
Go	הרמת רכיב טרומי במזג אויר מסוכן	סעיף 104
Go	התקנים לגידור	סעיף 105
Go	פרק ח': הקמת מבני מתכת	
Go	תכנון אמצעי בטיחות	סעיף 106
Go	כיסוי מפלסי ביניים	סעיף 107
Go	מניעת נפילת אדם	סעיף 108
Go	גישה לנקודות העבודה	סעיף 109
Go	מניעת נפילת חפצים	סעיף 110
Go	פרק ט': חפירות ועבודת עפר	
Go	מניעת התמוטטות	סעיף 111
Go	צדי חפירה או מילוי	סעיף 112
Go	חפירה על ידי מכונה	סעיף 113
Go	אמצעי זהירות מיוחדים	סעיף 114
Go	גידור בור, חפירה או מדרון	סעיף 115
Go	בטיחות בעבודה בקידוח לכלונס	סעיף 116
Go	עליה וירידה	סעיף 117
Go	רוחב תעלות	סעיף 118
Go	תעלות באדמה חולית	סעיף 119
Go	מעברים מעל תעלות	סעיף 120
Go	חומר רופף או בולט	סעיף 121
Go	ביקורת	סעיף 122
Go	עבודה במדרון	סעיף 123
Go	יציבות קיר חצוב	סעיף 124
Go	בדיקת קיר חצוב והסרת חומר בולט או רופף	סעיף 125
Go	איסור הימצאות אדם	סעיף 126
Go	פרק י': הריסות	
Go	השגחת מנהל עבודה	סעיף 127
Go	ביצוע הריסה	סעיף 128
Go	ייחוד עבודות לבונה מקצועי	סעיף 129
Go	אמצעי בטיחות	סעיף 130
Go	אזהרה	סעיף 131
Go	הפסקת עבודה	סעיף 132
Go	פרק י"א: ביטומן חם	
Go	התאמת עובדים	סעיף 133

Go	מקום השימוש	סעיף 134
Go	מכל החימום	סעיף 135
Go	מניעת התפשטות אש	סעיף 136
Go	אמצעי כיבוי	סעיף 137
Go	כלי קיבול	סעיף 138
Go	פרק י"ב: עבודות גג	
Go	אמצעים למניעת נפילה	סעיף 139
Go	שמירת דינים לגבי גג שביר, חלקלק או תלול	סעיף 140
Go	פרק י"ג: מכוונות	
Go	חלק מסוכן של מכונה	סעיף 141
Go	התקני בטיחות אוטומטיים	סעיף 142
Go	מבנה הגידורים וקיומם	סעיף 143
Go	פרק י"ד: מגדל הרמה	
Go	מבנה וקיום	סעיף 144
Go	סימן זיהוי	סעיף 145
Go	הצבה	סעיף 146
Go	עיגון	סעיף 147
Go	פס עליון והרמה מרבית	סעיף 148
Go	אמצעי התראה	סעיף 149
Go	כבל הכננת	סעיף 150
Go	בדיקה בידי בודק מוסמך	סעיף 151
Go	בדיקה בידי מנהל העבודה	סעיף 152
Go	אישור שימוש	סעיף 153
Go	מניעת גישה	סעיף 154
Go	הפעלה	סעיף 155
Go	עומס יתר	סעיף 156
Go	אבטחה בפני ירידה מקרית	סעיף 157
Go	אבטחת מטען	סעיף 158
Go	הרמת חומר בתפזורת	סעיף 159
Go	מטען בולט	סעיף 160
Go	איסור המצאות או הרמת אדם	סעיף 161
Go	משטח גישה	סעיף 162
Go	פרק ט"ו: חשמל	
Go	מבנה וקיום	סעיף 163
Go	עבודה בקרבת קווי חשמל	סעיף 164
Go	כבלי חשמל	סעיף 165
Go	פרק ט"ז: הוראות בטיחות שונות	
Go	תכנית ארגון בטיחותי של האתר	סעיף 166
Go	בור סיד	סעיף 167

Go	סעיף 168	אמצעי בטיחות מיוחדים למניעת נפילת אדם
Go	סעיף 169	איסור הימצאות אדם מתחת למשא מורם
Go	סעיף 170	הבטחת משא
Go	סעיף 171	הרמה אנכית של משא ומניעת טלטולו
Go	סעיף 172	הרמת מטען באמצעות גלגלת
Go	סעיף 173	מיפרט התקן הרמה ממוכן
Go	סעיף 174	הצבת התקן הרמה ממוכן
Go	סעיף 175	העמסת יתר על משטחי עבודה
Go	סעיף 176	מעלית להסעת עובדים
Go	סעיף 177	השלכת חמרים וכלים
Go	סעיף 178	מניעת נפילת חפצים
Go	סעיף 179	התקנת מחיצה
Go	סעיף 180	ציוד וכלי עבודה
Go	סעיף 181	אחסון חמרים
Go	סעיף 182	יציבות קיר
Go	סעיף 183	מניעת דליקה
Go		פרק י"ז: גיהות
Go	סעיף 184	מחסה מפני מזג אויר
Go	סעיף 185	תאורה
Go	סעיף 186	עזרה ראשונה
Go	סעיף 187	ממונה על ארגז עזרה ראשונה
Go	סעיף 188	מקום מנוחה ואכילה
Go	סעיף 189	מי שתיה
Go	סעיף 190	מי שתיה בכלים
Go	סעיף 191	אזהרה מפני מים לא ראויים
Go	סעיף 192	לבוש ונעליים
Go	סעיף 193	מלתחה
Go		פרק י"ח: תחולה והוראות מעבר
Go	סעיף 194	תכניות ומפרטים בעברית
Go	סעיף 195	תחולה
Go	סעיף 196	ביטול
Go	סעיף 197	
Go	סעיף 198	תחילה

תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 173 לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970, אני מתקין תקנות אלה:

- מינוי מנהל עבודה 2. (א) מבצע בניה אחראי לכך כי כל עבודת בניה תבצע בהנהלתו הישירה והמתמדת של מנהל עבודה שהוא מינהו.
- (ב) מבצע בניה יודיע למפקח העבודה האזורי, עם התחלת פעולת הבניה, את שמו, גילו, מענו, השכלתו המקצועית ונסיונו בעבודת בניה של מנהל העבודה וכן ירשום בפנקס הכללי את שמו ומענו של מנהל העבודה.
- (ג) הפסיק מנהל העבודה לשמש בתפקידו, יודיע על כך מבצע הבניה, מיד, למפקח העבודה האזורי, ימסור לו את הפרטים של מנהל העבודה שנתמנה במקומו וירשום בפנקס הכללי את שמו ומענו של מנהל העבודה שנתמנה כאמור.
- (ד) ההודעה לפי תקנות משנה (ב) או (ג) תימסר על גבי טופס שניתן להשיגו במשרדו של מפקח העבודה האזורי, תיחתם בידי מבצע הבניה ובידי מי שנתמנה מנהל עבודה ותישלח, בדואר רשום, למשרדו של מפקח עבודה אזורי באזור שבו מתבצעת העבודה.
- (ה) נראה למפקח העבודה האזורי כי לא נתקיימו במינוי מנהל עבודה הוראות תקנה זו או הוראות תקנה 3, או שהוא סבור שאין האדם שנתמנה מסוגל לבצע את התפקיד בשל רקע מקצועי או ניסיון שאינם מתאימים למילוי התפקיד מבחינת מורכבותו או מבחינת היקף העבודה, רשאי הוא להודיע למבצע הבניה כי אין הוא מקבל את המינוי וכי עליו למנות מנהל עבודה אחר; הודעה כאמור תהיה בכתב ומנומקת; בחילוקי דעות בשאלת קיום ההוראות האמורות יכריע מפקח העבודה הראשי.
- כישוריו של מנהל עבודה 3. (א) לא יתמנה אדם למנהל עבודה ולא ישמש מנהל עבודה אלא מי שנתקיים בו אחד מאלה:
- (1) בידו תעודה שסיים בהצלחה קורס מנהלי עבודה מוסמכים לענף הבנין או לעבודות ביצוע כבישים, תשתית ופיתוח, לפי הענין, שאישר האגף להכשרה ולפיתוח כוח אדם במשרד העבודה והרווחה;
- (2) הוא מהנדס אזרחי או הנדסאי אזרחי או טכנאי אזרחי, שצבר ניסיון של שתי שנים לפחות בבניה, לאחר שהשלים את לימודיו כאמור ועמד בהצלחה במבחן בטיחות בעבודות בניה בפני ועדה שמינה מפקח העבודה הראשי אשר נערך לפי תכנית שאישר.
- (ב) מפקח העבודה הראשי רשאי, לפי הנסיבות, לפטור אדם ממילוי התנאים שצוינו בתקנת משנה (א) או לדחות את מועד הבחינה כאמור בתקנת משנה (א)(2).
- (ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי להתמנות ולשמש מנהל עבודה –
- (1) מי שהתמנה למנהל עבודה בעבודות בניה לפי תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשט"ו-1955, לפני יום ט"ו בסיון התשל"ז (1 ביולי 1977);
- (2) מי שהוכיח למפקח עבודה אזורי להנחת דעתו, שלפני יום כ"ה באדר ב' התשמ"ט (1 באפריל 1989) שימש מנהל עבודה בעבודות בניה הנדסית והוא בעל שבע שנות נסיון בעבודות כאמור – לעבודות בניה הנדסית בלבד.
- פסילת מנהל עבודה 4. (א) מפקח העבודה הראשי רשאי, בכל עת, לפסול מנהל עבודה גם אם נתקיימו בו דרישות תקנה 3, אם לדעתו הוא אינו ממלא או אינו מסוגל למלא את החובות המוטלות עליו. הודעה למבצע בניה על פסילת מנהל עבודה תכלול את החובה למנות מנהל עבודה אחר ותימסר בכתב או תודבק באתר הבניה; העתק מההודעה ימסר למנהל העבודה שנפסל כאמור.
- (ב) מבצע הבניה או מנהל העבודה הנוגעים בדבר רשאים לערער על פסילת מנהל העבודה, כאמור בתקנת משנה (א), תוך ששים ימים מיום מסירת ההודעה, לפני ועדת ערר.
- (ג) השר ימנה ועדת ערר כאמור בתקנת משנה (ב) בהרכב של חמישה חברים, ובהם חבר אחד לפי המלצת ארגון העובדים שעם חבריו נמנה המספר הגדול ביותר של עובדים

- בענף הבניה, חבר אחד לפי המלצת ארגון המעבידים שלדעת השר הינו ארגון מעבידים יציג בענף הבניה ושלושה חברים נוספים שאחד מהם ימונה ליושב ראש ועדת ערר.
- (ד) כל עוד לא ניתנה החלטה בערר על פי תקנת משנה (ב) תעמוד פסילת מנהל העבודה בתקפה.
- (ה) משנמסרה למבצע בניה הודעה בכתב על פסילת מנהל עבודה, או משהודקה ההודעה כאמור באתר הבניה, חייב מבצע הבניה למנות, תוך זמן הנקוב בהודעה, מנהל עבודה אחר ובתום הזמן האמור לא יישמש עוד מנהל העבודה שנפסל בתפקידו.
5. (א) מנהל העבודה חייב למלא אחר הוראות תקנות אלה ולנקוט צעדים מתאימים כדי להבטיח שכל עובד ימלא אחר התקנות הנוגעות לעבודתו, אלא אם כן החובה מוטלת במפורש על מבצע הבניה.
- (ב) לענין סעיף 223 לפקודה יראו חובה כמוטלת במפורש על מנהל העבודה אם לא נקבע בתקנות אלה שהיא מוטלת על מבצע הבניה או על כל אדם אחר.
- (ג) לא מינה מבצע הבניה מנהל עבודה או הפסיק מנהל העבודה לישמש בתפקידו ולא מונה מנהל עבודה אחר לפי תקנה 2 או נפסל מנהל העבודה ולא מונה אחר במקומו לפי תקנה 4, רואים את כל החובות המוטלות על מנהל העבודה כמוטלות על מבצע הבניה; אין במילוי החובות כאמור על ידי מבצע הבניה כדי לשחררו מאחריות על אי מילוי אחרי הוראות תקנות 2 ו-4.
6. (א) הטיל המזמין את ביצוע הבניה על קבלן ראשי, יראוהו כמבצע הבניה לענין תקנות אלה והחובות המוטלות בתקנות אלה על מבצע הבניה מוטלות עליו.
- (ב) מעסיק קבלן ראשי בביצוע פעולת בניה קבלני משנה, יראו את הקבלן הראשי כמבצע הבניה, כאמור בתקנת משנה (א).
- (ג) הטיל המזמין את ביצוע פעולת הבניה על יותר מקבלן ראשי אחד, יראו את המזמין כמבצע הבניה לענין תקנות אלה והחובות המוטלות על מבצע הבניה מוטלות עליו.
- (ד) הוראת תקנת משנה (ג) לא תחול אם קיבל אחד הקבלנים הראשיים על עצמו את האחריות הכוללת לביצוע הוראות תקנות אלה, אישר זאת בכתב ושילח הודעה על המינוי, כאמור בתקנה 2, למפקח העבודה האזורי שבאזור מתבצעת העבודה.
7. מבצע בניה יציג, במקום בולט לעין, באתר שבו מבוצעת פעולת הבניה, שלט שבו יצויינו פרטים אלה:
- (1) שם מבצע הבניה ומענו;
- (2) שם מנהל העבודה ומענו;
- (3) מהות העבודה המתבצעת.
131. (א) המקום שבו נעשית פעולת הריסה יגודר בגדר מתאימה ויוצגו בו שלטי אזהרה הנראים לעין, וזאת בנוסף לשלט כאמור בתקנה 7; דרכי הגישה הבטוחות למקום ההריסה יסומנו באופן ברור.
- (ב) אם אין התקנת הגדר כאמור בתקנת משנה (א) אפשרית, בנסיבות הענין, יינקטו אמצעים נאותים אחרים למניעת גישת אדם לאזור הסכנה.
132. (א) חלה הפסקה בעבודת ההריסה, יינקטו אמצעים נאותים למניעת התמוטטות החלק הנותר של המבנה.
- (ב) הוראת תקנת משנה (א) לא תחול על הפסקה שאינה עולה על 48 שעות, ובלבד שלפרק הזמן האמור, כולו, יגודר המקום ויועמד שומר למניעת גישה למקום.

משה קצב
שר העבודה
והרווחה